

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rătăciți...”

Are în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscris în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: Nlc. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 98.646/1943

In topitoare

Nenumărate sunt locurile în Sf. Scriptură și chiar în cărțile oamenilor înțelepți în care se stăruie asupra adevărului că, adeseori, relele, încercările, nenorocirile ce cad peste oameni, peste neamuri, și peste lumea întreagă, au menirea să scoată la iveală și să înfățișeze virtuțile noastre, însușirile noastre bune, și să ne scape topindu-le, slăbiciunile noastre. După cum se curăță argintul și aurul în topitoare, așa ar trebui să se curățe și oamenii în marea și înroșita topitoare a nenorocirilor, a războaielor ce se abat din când în când asupra lumii.

Intr'o astfel de topitoare știm că a fost aruncat dreptul Iov, și el a ieșit din ea biruitor, cu toate virtuțile sporite, și cu averea pierdută înșepțită. Intr'o astfel de topitoare au fost puși la curățire toți mucenicii și sfinții, și aproape fiecare om drept care trăiește pe pământ. „Pe cine-l iubește, Domnul îl pedepsește”, pentru a se face și mai bun.

Dar nu oricare om și oricare popor suportă, cu vrednicie și cu folos, încercările ce vin asupra lor.

Sub ochii noștri sunt aruncate atâtea popoare ale lumii în groaznică topitoare a războiului. În loc ca aici să se topească și să ardă păcatele, însușirile rele ale oamenilor și neamurilor, vedem în multe părți, că se întâmplă tocmai dimpotrivă. Relele și fărădelegile se înmulțesc, dușmăniile și răzbunările cresc, nedreptățile nu mai au nici-o măsură și margine.

Argintul și aurul din sufletele fiecărui om și al fiecărui neam e pus în topitoare. Se adevărește, însă, că în mulți e puțin aur și argint curat și în uriașa tigaie a războiului, înroșită de flăcările de iad ale prăpădului, nu vedem decât șgură care fierbe, și abia câte-o licărire de metal nobil.

Neamul românesc este dintre puținele popoare ale lumii care suportă, creștinește și cu vrednicie, proba de foc a topitoarei nenorocirilor de azi. Noi nu ne-am făcut nici mai răi, nici mai dușmănoși, nici mai lacomi, decând bântue războiul. Nici n'am blestemat pe Dumnezeu, ca alții, nici nu ne-am pierdut credința și nădejdea, ajungând la desperare ca alte popoare care, pierzându-și capul, își grăbesc singure săparea mormântului. Nici mintea și buna judecată nu ne-am pierdut-o, ci putem chibzui și azi ce este bine și folositor pentru neamul întreg.

E o dovadă aceasta, că Românii, deși un popor mic și sărac, au destul aur și argint curat în sufletele lor, în însușirile lor bune, cari iasă întărite și din prăpădul de azi.

Ce este „Imprumutul Refacerii Naționale”

Se obișnuiește ca atunci când Statul trece prin oarecare greutăți de natură financiară și nu voeste să cerșească împrumuturi dela alte State, să recurgă la alte mijloace, cum s'ar zice la acela „prin noi înșine”.

Cam așa ceva vrea să fie și noul împrumut zis al refacerii naționale, care a fost deschis în ziua de 8 Ianuarie a. c. întreaga țară.

După lămuririle date de însuși ministrul finanțelor, noul împrumut care se face pe termen de 6 ani, începând dela 1 August 1945, cu o dobândă de 5%, nu se poate asemăna cu cele de până aci, cari erau un fel de cerșetorie sau în cele din urmă, vrând nevrând, trebuia totuși să subscrii.

Noul împrumut este liber, fără constrângere. Nu poate fi o sarcină pen-

tru nimeni. Dimpotrivă metoda se anunță a fi dintre cele mai atrăgătoare, mai ales că este garantat de moneda noastră, apreciată ca una din cele mai bune din Europa.

La o subscripție de 50.000 lei, pentru care se eliberează chitanță fără număr dar cu număr, subscriitorii vor primi contra valorii de 15.000 lei o monedă jubiliară (așa zis „Napoleon”). Valoarea acestei monede este garantată de Stat și ea poate crește.

Prin baterea acestei monede se comemorează totodată și realipirea Ardealului la Patria Mamă.

Sfătuim, pe cititorii noștri cari pot, să ia parte, cu toată încrederea la acest împrumut, pentru a dovedi că ne putem salva și prin noi înșine, la vremuri grele.

Sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu

În ziua de 8 Ianuarie a. c. d. Iuliu Maniu, prețitul fiu și vechi luptător al Ardealului a împlinit frumoasa etate de 72 de ani. Acest fericit eveniment l-a găsit pe președintele Partidului Național-Tărănesc la Sibiu, unde a sosit încă în ajunul sărbătorilor de Crăciun.

Cu prilejul împlinirii celor 72 de ani, au mai sosit la Sibiu și alți prieteni și tovarăși de luptă ai d-lui Iuliu Maniu, pentru a-i face îndatinatele urări și legăminte, pentru lupta de viitor.

Cum d. Iuliu Maniu nu aparține numai unui partid politic ci neamului întreg, urările ce i s'au făcut din prilejul zilei de naștere, au avut a-deziunea întregului popor românesc.

Din partea Asociațiunii „Astra”, a vorbit d. Dr. Gheorghe Preda, vice-președinte, care a făcut d-lui Iuliu Maniu (valoros membru al Comitetului Central) urări călduroase, de viață lungă, sănătate și izbândă în lupta pe care o poartă pentru drepturile neamului românesc.

O frumoasă delegațiune de profesori și studenți universitari, în frunte cu d. Prof. Alex. Borza, rectorul Universității „Daciei Superioare”, a tălmăcit, deasemenea, d-lui Iuliu Maniu sințemintele de curată prețuire a întregii suflări românești din Ardeal, fără deosebire de credințe religioase sau politice.

Tuturor le-a răspuns sărbătoritul, asigurând națiunea română, că și în viitor i se vor apăra drepturile ei cu aceeași hotărâre pe care d. Iuliu Maniu a dovedit-o în toată cariera sa politică de peste o jumătate de veac.

La mulți ani, prețuite luptător pentru Patrie, Neam, Rege și Lege.

Prima așezare de teatru românesc la Sibiu

Războiul din vara acestui an s'a făcut mult simțit și în Moldova, unde sate și orașele întregi au fost evacuate, pentru a scăpa de prăpăd.

La evacuarea din vară a fost silit și Teatrul Național din Iași împreună cu Universitatea Mihăileană. Aceasta din urmă s'a stabilit vremelnice la Alba Iulia, iar Teatrul Național — cu ceea ce a mai putut salva — la Jimbolia.

După un popas de câteva luni în Banat, Teatrul Național din Iași a pășit să se apropie tot mai mult de vechea sa vatră, de Iașul drag tuturor. Cum însă mai sunt necesare unele lucrări de reparare la clădirea Teatrului Național din capitala Moldovei, trupa de artiști moldoveni nu s'a putut reîntoarce încă acolo de unde s'a evacuat.

Sibiul le-a oferit artiștilor ieșeni o găzduire caldă, până când împrejurările vor face cu puțință plecarea spre vechiul sediu.

Timpul de ședere în popas la Sibiu, va fi folosit de trupa Teatrului Național din Iași, pentru a da publicului sibian puțința de a avea un

Jale mare

Întâmplările din unele țări ne arată că nenorocirile războiului nu sunt singure cari pun lumea la încercări grele ci pot veni și altele provocate din dihonie ce intră în sânul unui neam, după ce furtuna războiului a trecut peste o țară. Așa e în Polonia în Grecia, în Ungaria, unde poporul s'a împărțit în mai multe tabere dușmane, și nu se mai pot înțelege. Polonezii au un guvern la Dublin, altul la Londra. Ungurii au un al treilea guvern la Debrețin, căci unii a fost dus în Germania odată cu Horthy, iar guvernul lui Szalazi, căl o mai fi în refugiu, e al doilea. Cel dela Debrețin vrea să încheie armistițiu cu aliații, ba se spune că a și declarat război Germaniei. Dar cu ce se va război când armata ungurească e dincolo de front sub comandă germană? Poate vor face o armată din prinzionerii unguri luați de ruși și de români.

În Grecia partidele au aprins țara și au cufundat-o în război civil. Nici călătoria dela Crăciun a d-lor Churchill și Eden nu au putut pune capăt încăerărilor sângeroase dintre greci; sunt un popor infometat de ani, vai de capul lor, și totuși nu se cumintesc să se înțeleagă frățește.

E jale mare în toate țările în cari locul minții l-a luat patimile și răzbunările politice! Unii ar încerca și la noi astfel de neînțelegeri între români, dar până acum noi ne-am dovedit un popor cu scaun la cap.

Așa să și rămânem, pentru că unde nu-i cap, — vai de picioare!

teatru permanent, cu contribuția celor mai valorose elemente.

Punându-li-se la dispoziție clădirea Teatrului Municipal din Sibiu, artiștii Teatrului Național din Iași și-au deschis stagiunea acestui an, în ziua de Bobotează, cu piesa istorică „Vlaicu Vodă”, de D. Davilla. Solemnitatea inaugurării primei așezări de teatru românesc la Sibiu s'a început printr'o

(Continuare în pag. 4-a)

Ex-regele Carol II a încercat să fugă în America

O știre sosită din orașul Detroit, anunță că ex-regele Carol II, a pus la cale o imigrare a sa într'un oraș din Statele Unite, pentru a fi în mai multă siguranță.

La pregătirea terenului s'a folosit de trei preoți — Moraru, Opreanu și Pamiil. Autoritățile americane, prinzând de veste, au arestat pe cei trei preoți, cari au fost condamnați la câte 5 ani închisoare.

DUMINECA IN SAT LA NOI

Pe
urmele
Domnului

Ochiul, lumina trupului

După ce ne orată Mântuitorul, în vorbirea de pe munte, că adevăratele comori după care trebuie să alergăm în viață sunt cele sufletești, virtuțile ne învață că aceste comori nu pot fi văzute decât de creștinii cari au un ochiu sufleteș curat și ager. Domnul Isus face o asemănare între ochiul trupului și cel al sufletului, spunând „Lumina trupului tău este ochiul. De va fi dar ochiul tău curat, tot trupul trupul tău va fi luminos. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dară, dacă lumina care este întru tine, este întunecată, dar întunecatul cât va fi?”

Ochiul trupului se poate îmbolnăvi în felurite chipuri, de felurite boale, până la nenorocirea orbirii. Cine are ochiul bolnav vede rău, nu mai poate merge singur pe drum, nu mai deosebește dacă trupul său e curat și spălat, ori plin de murdărie.

Tot așa se poate întâmpla și, cu ochiul sufletului. El se poate împăin-geni, poate slăbi, să nu mai cunoască binele și răul, să nu mai vadă, din mai multe cauze.

Creștinul trebuie să învețe și să-și cunoască bine credința, căci această cunoaștere îi luminează mintea, și-i arată drum drept al poruncilor lui Dumnezeu pe care trebuie să umble pentru a se mântui. În al doilea rând

Au răspuns cu deslegarea ghicitorilor

Elevul Mircea Grigoriu din Sibiu, Str. Mărășești Nr. 8, a reușit să deslege numai ghicitoarea dela Nr. 12. Răspunsul pentru cele dela Nr. 2, 4 și 9 nu se petrivește.

Maria Făgețan, din comuna Loam-năș, jud. Sibiu, a izbutit să deslege ghicitoarea de sub Nr. 11, și cea de sub Nr. 12. Pentru prima este îndreptățită a primi o broșură din Biblioteca Poporală a Asociațiunii. Pentru deslegarea celei dela Nr. 12 îi facem publicarea numelui în foaie, nume pe care i l-am aflat cu multă greutate, deoarece scrisoarea prin care ne-a făcut cunoscută deslegarea nu era semnată. A trebuit să facem pe polițistii, pentru a-i da de urmă.

E. Andreica, Sibiu, Str. Regele

creștinul trebuie să-și păstreze inima curată, căci inima curată e al doilea ochiu al sufletului. Cine face păcat după păcat ajunge nesimțitor față de rău, nu-l mai mustră conștiința. Cine nu și cunoaște Legea cu poruncile ei și cu adevărurile de credință și se întină cu toate păcatele, orbește de amândoi ochii sufletului.

Așa cum ne păzim fiecare vederea ochilor trupești, trebuie să ne păzim și vederea ochilor sufletului, căci amândouă sunt cele mai mari comori ale omului în viață.

Să grijim să nu ne pierdem credința și să nu ne lepădăm nevino-văția inimii. Dacă purcedem așa tot sufletul nostru va fi luminos, cum este și trupul nostru câtă vreme ochii trupești ne sunt curați și nevătămați.

Părintele Ion

Mihai I, Nr. 168, a reușit să deslege ghicitorile dela numerii 4, 6 și 12. Deci și el este îndreptățit la o broșură.

Notă: Rugăm pe toți cari iau parte la deslegarea ghicitorilor publicate în numărul „Foi Poporului” de Anul Nou, să iscălească citeț numele, comuna și județul pentru a ști unde să le trimitem premiile.

Concursul pentru primul joc de ghicitori îl vom închide la 20 Ianuarie a. c., după care vom începe altul. Cei cari ne trimt răspunsul după 20 Ianuarie a. c., nu mai sunt luați în considerare.

La concursul nostru de ghicitori nu pot participa decât numai abonații foii.

MINUNAȚI

— Poveștile spun că odată vorbe și animalele și paserile, iar la fluerul lui Păcală al nostru, jucau toată ziua oile popii încât seara veneau rupte foame acasă. Când s'a dus părinte să vadă ce face sluga cu oile pe zi de i le prăpădește cu foamea, Păcală a luat fluerul lui fermecat și l'pus și pe popa la țopăit până seara. Acestea-s povești frumoase dar s'afiat în zilele noastre un crescător de capre în Franța care cu fluerul să si-a învățat caprele să joace diferiți dansuri, încât aleargă toată lumea se minunează.

— În America de Sud, în pădurile Venezuelii a fost descoperită de un călător european o specie de maimuț necunoscută până acum. Ea este foarte mare și seamănă cu omul ca și orăz gutanul.

„Pe păsărește“...

Mai mulți cititori ni se plâng că dela o vreme, când merg la oraș, cumpără gazete scrise românește, al căror graiu ei totuși nu-l înțeleg. Sunt dornici de știri din lume și din țară, și cum poșta umblă azi anevoe, din cauzele cunoscute de toți, se folosesc de prilejul venirii la oraș și cumpără mai multe gazete, mici ori mari, cum află. Ce folos, însă, spun ei, „par că sunt scrise păsărește“.

Noi am încercat să-i lămurim că acele sunt ziare pentru orășeni, fie domni, fie muncitori de fabrici și ateliere și că aceia le înțeleg scrisul, fiind obișnuși cu cuvintele nouă ce se tipăresc în ele.

Dar am avut același răspuns dela fiecare: „Nu mai suntem nici noi așa de înapoiași să nu înțelegem cuvintele tipărite, fie ele și mai nouă.“

— Păi, atunci, cum spuneți că sunt scrise păsărește?

— Așa, că deși pricepem vorbele nu înțelegem ce vor să spună în gazetele acelea.

— Acum nu mai înțeleg nimic!

— Păi, uite dumneata, în ele ni se spune că ungurii ne sunt prieteni, că noi am asuprit pe unguri, că nu avem niciun drept să i vorbim de rău. Despre sașii, pe cari nu-i mai scoteau din hitleriști și dușmani, acum îi numesc frați buni. Nimeni, dintre cei străini, nu poartă nicio vină de relele de azi ale țării, numai noi românii. Ai mai auzit dumneata așa comedii? E o limbă păsărească pe care noi plugarii nu o putem pricepe odată cu capul, Păi, nu știm noi cine ne-a voit și ne vrea și azi răul, și cine e prietenul nostru? Nu-i cămașa mai aproape de trup decât cojocul?

Și cu toate aceste pe gazetele astea nu le doare capul de cămașa ci numai de cojoc.

PENTRU CEASURILE DE ODIHNA

FOISOARĂ

Meșterul Hani din Blaj

Prin anul 1885 s'a pripășit prin Blaj un fel de croitor-cârpaci, cu numele Hani, care prin niște împrejurări destul de ciudate, devenise vestit printre meșteșugarii țargului dela încrucișarea Târnavelor...

Odată i se aduse dela curtea Mitropolitului Vancea, o păreche de pantaloni aproape noi, pentru o mică reparație. Trebuie știut că mitropolitul Vancea a fost unul dintre cei mai eleganți prelași români. Haina de purpură ce purta era de o curățenie rară; cizmele se văcsuiau pe calapod și avea pantofarul lui, pe un anume Fritz Scriba, care îi văcsuia cizmele, căci iarna, vara vlădicul nu purta decât cizme cu ciucur roșu la carâmb.

Probabil că „inașul” mitropolitului (așa i se zicea feciorului care-l servea), când a scuturat hainele, a rupt puțin

un pantalon, și, spre a nu se expune unei mustrări din partea stăpânului, care era câte-odată de o severitate de temut, a alergat cu pantalonii la meșterul Hani, ducând tot odată și o altă pereche de pantaloni mai vechi, din care avea să taie o șuviță pentru pantalonul cu pricina.

Hani luă în primire și spuse că-i face cât mai în grabă. Dar, după ce plecă inășul, luă din nou pantalonii la rând și făcându-le o amănunțită cercelare, ajunse la convingerea că această reparație, în cazul cel mai bun, nu-i poate produce decât un câștig de cel mult un leu, și Hani, stând pe gânduri își zise:

— Dacă nici dela Vlădica nu voi câștiga ceva, apoi dela cine să mă pricopsesc, căci dela studenți slabă nădejde... Dar să fac eu pe chinezul, să mă fac că n'am înțeles ce vrea inășul mitropolitului și să cârlesc pantalonii cei vechi, că dela așa o reparație pică ceva.

Și mult nu stătu pe gânduri. Hani taie din pantalonii cei noi două petece respectabile pe care le aplică la pan-

talonii cei vechi, și cu pantalonii astfel dichisiți aleargă la curtea mitropolitană.

Cu toate că se furișă prin dos, întâmplarea făcu să fie întâmpinat de însuși mitropolitul, căruia-i mărturisii întreaga șiretenie. Mitropolitul, fiind tocmai în toane bune, i-a plătit cât a cerut, dar i-a dăruit și pantalonii, cari nu erau de purtat cu reparația făcută de Hani.

De atunci devenise vestit, dar nu i se mai dădea deloc de lucru. Fiecare se temea să nu o pățească ca mitropolitul, așa că bjetul rămăsese fără nicio ocupație și s'a văzut, din nou, silit a alerga la Mitropolie, cerând ajutor.

Pe acel timp tocmai murise clopotarul mănăstirii și Hani fu numit clopotar. Dar, pentru a nu face iar vreo horoboafă, era cu ochii neconținut la canonicul Negruț, care îi făcea semn cu mâna să tragă clopotul cel mare, care se trăgea de obicei numai la sărbători sau când muria vreun canonic sau profesor.

Slujba aceasta îi aduse cele necesare traiului, dar nu ținu mult, că a fost înlăturat. Și nu din vina lui sâr-

manul, că el se luase după semnalul canonicului: numai când i se făcea semn cu mâna, numai atunci trăgea clopotul.

Într'o zi, după prânz, Hani se urcase în clopotniță și aruncând o privire spre geamul canonicului Negruț, îl vede pe acesta celind întro carte la geam.

O afurisită de muscă îl supăra pe canonic, așa că acesta voia să prindă cu mâna musca. Hani, văzând mișcarea, crezu că-i face semn să tragă clopotul și începu: „barg-bang“... În câteva minute piața Blajului se umplu de lume. Fiecare se întreba: Cine o fi murit?

Fără voia lui Hani a păcălit întreg Blajul, și Mitropolitul s'a supărat atât de mult, încât i-a dat, din nou pașaportul.

De sub-Sural

Cine se bucură de munca altuia, acela nu este om de omenie; precum tot așa nu se poate socoti bun român acela care crede că mai poate ceti foaia pe bogdeaprostea.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Noul preț al grâului

Delegația economică a guvernului a aprobat majorarea prețurilor la cereale după cum urmează: *Grâu*: s'a majorat prețul vagonului dela 260.000 la 364.000 lei; *Porumb comun*; prețul rămâne acelaș, de 215.000 lei vagonul; *Porumb Pignoletto*: prețul rămâne acelaș, de 235.000 lei vagonul; *Porumb Cincantin*: prețul rămâne acelaș, de lei 245.000 lei vagonul; *Orz*: dela 182.600 la 232.000 lei vagonul; *Secara*: dela 187.000 la 262.000 lei vagonul; *Meiul*: dela 180.000 la 294.000 lei și *Orzoaica*: dela 220.000 la 270.000 lei vagonul.

Prețurile de mai sus se înțeleg de sigur loco gara sau schela producătorului. Prețul ovăzului este lăsat liber, pentru că în felul acesta se încurajează culturile.

Delegația Economică a mai hotărât ca Ministerul de Finanțe să înceapă imediat operațiunea de stabilire a stocurilor de cereale aflate la toți deținătorii, afară de cele deținute de producători și să încaseze imediat diferențele de preț.

Prețurile de mai sus vor fi probabil revizuite în luna Martie 1945.

CALENDARUL SĂPTĂMÂNII

Luna Ianuarie

Dum. d. Botez. D-lui Ev. Mat. IV, 12-17, Gl. 7, Sf. 10		Soarele	
Luni	15 C. Pav. Tebanul	1 Ian. răs. 7 ore 52 m. Ap. 4 ore 46 m.	
Marți	16 Lanțul A. Petru	15 Ian. răsare 7 ore 50 m. Ap. 5 ore 01 m.	
Miercuri	17 (+) C. Antoniu		
Joi	18 † Păr. At. și Chir.		
Vineri	19 C. Macarie		
Sâmbătă	29 † C. Eftimie		
Dum.	22 C. Maxim		
Dum. Leproșilor Ev. Luca XVII, 12-19, Gl. 8 Sf. 11		Mersul vremii	
		(După calendarul pe 140 ani)	
		1-4 senin, vânt și ger, 5 ninge, 6-8 ger, 9-18 cald, 19 vânt, 20-22 moină și vânt, 23-28 ger tare, 29-31 moale.	

Cartofii nu sunt blocați

Constatându-se că unele stații ale căilor ferate refuză să primească pentru expediție cartofi, sub motivul că ar fi blocați, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a făcut cunoscut Direcției Generale a căilor ferate că n'a dat dispoziții de blocare a cartofilor în nicio regiune a țării. Ca urmare, Direcția generală C. F. R. a dat o circulară stațiilor, în care le pune în vedere că circulația cartofilor este absolut liberă, abatere făcând cartofii predați în stațiunile din regiunea Petroșanilor cari nu se vor transporta pentru a se împiedeca întinderea râiei negre.

Ultimul termen pentru predarea vitelor aduse din Transnistria

Ultimul termen până la care se pot preda vitele ce s'au adus din Transnistria în timpul războiului, s'a fixat pe data de 5 Martie 1945. Cei cari au avut vite de orice categorie, aduse din Transnistria și le-au înstrăinat, fie prin vânzare, fie prin tăiere, vor trebui să le procure din nou de aceeași valoare și categorie, pentru că la termenul de mai sus să poată fi predate autorităților însărcinate cu strângerea lor.

Citiți și răspândiți „Foia Poporului”

FELURITE

■ **In India** oamenii mai înstăriți au în casa lor o cameră în care femeia ori bărbatul când îi apucă mânia, se închide de bună voie și stă acolo până se liniștește. Bun obiceiul zi nu ar strica să fie urmat și la noi. Căci din mânia și înfurierea soților vin multe nenorociri în viața familiară.

■ **In Italia** sunt spitale pentru nașteri în care orice femeie însărcinată poate intra cu fața acoperită să n'o cunoască nimeni, e îngrijită gratuit până după ce se face bine după naștere și poate rămânea cu fața acoperită până după eșirea din spital.

Mai sunt și alte spitale unde se pot vindeca femeile pline de boale rușinoase (venerice) fără să fie obligate a-și spune numele.

Amândouă măsurile sunt bune și folositoare, căci se știe că de rușine multe femei își lapădă copiii sau se sting în boale venerice. Ar trebui să fie astfel de instituții în toate țările.

■ **Un leac vechiu și încercat din vechime pentru vindecarea rănilor e zahărul.** Sa pisează bine, curat, se pune într'un strat subțire pe rană, și legăm cu cârpă curată. Două trei zile lășăm legătura la locul ei. Zahărul topindu-se de suc de iasă din rană, curăță bine, făcând rana să mustească și mai tare. În două trei zile se vindecă.

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI”

Lupta „Astrei” pentru Neam

În lupta grea, pe care au dus-o ardeleni pentru cultură și limbă, nu arareori cartea românească a fost proscrisă. Singura carte care a putut răzbi a fost cartea religioasă și, mai apoi, cartea de învățătură. Astra, care stătea în fruntea inițiativelor de tot felul, a avut aproape singură, fericirea să poată pune în mâna cititorilor români, din când în când, câte o broșură de literatură și învățătură, scrisă în limba românească. De cele mai multe ori, însă, cartea românească în Ardeal se rezuma la un singur calendar, menit să înlocuiască cartea românească în tot ce trebuia să fie. Aici se înghețau, în pagini mici, învățătură adevărată pentru poporul nostru. Hrana sufletească ca și hrana minții, se așterneau pe frumoase pagini, în mici și mult grătore pilde. Poporul păstra aceste calendare din an în an, înjghebându-și în felul acesta o mică bibliotecă.

Astra și-a continuat modestă, încărcată de frumoase amintiri, obișnuita trudă de luminare a poporului. După războiul mondial trecut, ea a fost greu lovită în acțiunea ei de înaltă altitudine morală și culturală prin verdictul dela Viena. Totuși Astra a continuat să ducă aceeași frumoasă luptă, fără trâmbișări și fără paradă. După ea a rămas și o rație frumoasă în opinia ardelenescă, aceea de a îmbrățișa cu drag cartea bună și de a o cinsti după cuviință.

Avântul cultural de după 1918 a dat o serie întreagă de mici edituri, cari lucrau pentru popor, în spiritul vechiu al Astrei. Astfel a luat naștere la Cluj, printre cele multe, editura Vieții Creștine, de sub conducerea păr. V. Chindriș, despre care ne vom ocupa în cele ce urmează, pentru că această editură a scos alături de ERAN, de P. S. S. Dr. Suciul dela Oradea și păr. Costan dela Năsăud, în tot timpul celor 4 ani de asuprire maghiară, în fiecare an, câte un almanah, scris în spiritul vechei tradiții ardelenice, plin de învățături morale și sfaturi.

În aceste calendare am găsit prezentă peana curată a preoților ortodocși, alături de cea a greco-catolicilor: Prof. Florea Mureșanu, Teodor Ciceu, din Cluj, păr. Galaction, Dr. Popescu Moșoaia, Dr. N. I. Nicolescu din București, ș. a.

Am răsfoit abia acuma cele patru calendare scoase la Cluj în timpul ocupației maghiare, de oarece în tot timpul celor 4 ani, această carte n'a putut ajunge până la noi. Aveam alături și u timul calendar 1945, al părintelui Chindriș. Mulțumirea sufletească pe care ne-a produs o lectura acestor calendare a fost deplină.

Calendarele Ardealului, cărți de învățătură adevărată, de înfrățire și armonie, sunt și rămân un tezaur prea puțin prețuit.

Ion Groșanu

† Bucurel Hanciu

Marți, în 2 Ianuarie c. a fost condus la locuința de veci, un ales fiu al Săliștei, comerciantul *Bucurel Hanciu*, răposat după grele suferințe, în etate abia de 46 ani. În urma decedatului au rămas neconsolați o soție credincioasă și iubitoare, doi băieți minori și o mamă îngreunată de povara supărărilor și a bătrânețelor.

Născut dintr'o harnică familie de comercianți, crescut în atmosferă de curat românism, *Bucurel Hanciu* a fost un sprijinitor al acțiunilor bune, cari se infiripau în sat și membru al tuturor asociațiilor culturale și de binefacere.

După pierderea a doi frați, unul inginer, altul harnic comerciant și industriaș, ca cel mai mic între frați, a trăit cu ochii înlăcrimați, de câte ori își aducea aminte de ei. Avea un suflet bun, milos, care era în totdeauna gata de-a milui, de-a dăruia pe cei cari îi cereau mila sau darul.

Cât de prețuit a fost în lumea celor cari l-au cunoscut, s'a putut constata din numărul mare de oameni din

Săliște și jur, cari i-au cinstit ultimudrum.

Prohodul s'a slujit în biserica mare în fața unei asistențe numeroase.

În amintirea răposatului, în loc de cunună peritoare, s'au făcut mai multe donațiuni în bani, cu scopuri de binefacere și anume:

Văduva Marioara Bucur Hanciu suma de 13.000 lei, pentru: Biserica Săliște; 3000 Lei, pentru Sfatul Negustoresc; 2000 Lei, pentru Reuniunea Pompierilor; 2000 Lei, pentru Reuniunea Economilor; 2000 Lei, pentru Corul Bărbătesc; 2000 Lei, pentru Reuniunea M seriazilor; 2000 Lei. Pentru Cantina școlară a copiilor săraci. Au făcut donații, în loc de cunună pe mormânt: Familia Ioan Hanciu Săliște 2000 Lei, Niculae Criștiu, Sibiu 2000 Lei, Avram Savu, Săliște 2000 Lei, Petru Olariu, Sibiu 2000 Lei, Vasile Borcea, Săliște 1000 Lei.

Fie-i memoria binecuvântată și odihna ușoară.

Rep.

Tineretul adult al satelor și orașelor noastre găsește în „Foia Poporului” nutremântul sănătos pentru cultivarea sufletului și a bunelor însușiri.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — — Lei 800.— Instituții și autorități Lei 2.500 —
 Pe o jumătate de an — — — — — „ 400.— Abonament de sprijin „ 6.000.—
 Pentru negustori și com., „ 1000.— PREȚUL UNUI NUMĂR „ 10.—

In atenția tuturor abonaților

— o hotărâre foarte importantă —

Directorii gazetelor populare au hotărât ca, începând cu luna Ianuarie 1945, să nu se mai trimită ziarul niciunui abonat dacă nu este achitat abonamentul înainte pe un an.

Deci, la sfârșitul acestei luni, vom șterge din registre pe toți abonații care nu-și înoiesc abonamentul spre a-l avea achitat pe un an înainte.

Ceice au restanțe și nu o vor achita, chiar dacă renunță la ziar, vor fi urmăriți pe calea legii.

Cetitorii știu prea bine, că azi nu se poate primi nimic pe așteptate și că nici nouă nu ne dă nimeni nici hârtia și nici nu ne tipărește ziarul pe așteptate. De unde am putea noi plăti, în locul abonaților, milioanele de lei cât costă azi un ziar în câteva luni.

Și apoi se mai știe că ziarele mari din București nu trimit nimănui ziarul nicio zi, înainte de a fi achitat abonamentul.

De acum înainte și cetitorii noștri trebuie să se obișnuiască cu acest lucru, care este cinstit și comercial, așa cum este în toate țările. Iar năravul vechiu de a ceti gazeta fără a plăti să dispară.

Teatrul Național din Iași, stabilit vremelnic la Sibiu, va da reprezentații în fiecare zi de Marți, Joi, Sâmbătă și Duminecă, la orele 15. În zilele de Dumineci și Sărbători la orele 10 a. m., vor avea loc matinee pentru tineret și muncitorime. Biletele se găsesc de vânzare la agenția Teatrală I. Băcilă, din str. Regina Maria Nr. 57 și în ziua spectacolului la Cassa Teatrului Municipal, unde au loc reprezentațiile. Români, sprijiniți prima așezare de teatru permanent și românesc la Sibiu.

Publicațiune. În hotarul comunei Veza, jud. Tr.-Mică se arendează un teren de 130 iugăre pentru pășunat, până la 1 Maiu 1945. Proprietarii de

oi, doritori să arendeze acest teren, se vor adresa la d. farmacist Vasile Hagea, din Teiuș, jud. Alba.

● **Publicațiune.** Față de întrebările și cererile, ce i s'au adresat de unii locuitori ai Municipiului cu privire la sporurile de chirie, ce urmează a se plăti cu începere dela 26 Octomvrie 1944 la contractele de închiriere prelungite, Primăria Municipiului Sibiu aduce la cunoștința celor interesați că, în conformitate cu art. 8 alin. ultim din Legea pentru reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași, chiria ce se va plăti dela 26 Octomvrie 1944 de chiriaș se compune din: *chiria de bază* (adică: chiria prevăzută în contract, inclusiv încălzitul și sporurile anterioare pe anul 1942/43, din care se scade la imobilele cu încălzire centrală o cotă de 25% pentru locuință și 20% pentru celelalte, ceea ce reprezintă costul combustibilului, la care se adaugă sporurile prevăzute pe anul 1943/44 de Legea 244 din 6 Aprilie 1943. Apoi noile sporuri statornicite de Legea 1972 din 21 Octomvrie 1944, costul efectiv al combustibilului și cota parte din majorările de impozite și taxe.

● **Convocarea Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat.** Membrii Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de 21 Ianuarie 1945 ora 10 dim. Adunarea generală ordinară se va ține în București, Str. Belvedere Nr. 6 etaj III, în localul redacției „Dreptatea Țăranilor” și are următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării, verificarea membrilor prezenți și constituirea ei. 2. Darea de seamă a secretariatului general, a administratorului și a cenzorilor. 3. Descărcarea organelor de conducere de gestiunea anului 1944. 4. Votarea bugetului anului 1945. 5. Eventualele propuneri. 6. Alegerea noilor organe de conducere a Sindicatului pe anul 1945. — Dacă în ziua de 21 Ianuarie 1945, nu vor fi prezenți la adunare membri în număr statutar, adunarea se va ține cu orice număr de membri în ziua de 28 Ianuarie 1945, în același loc.

TRIBUNALUL SIBIU SECȚIA II

EXTRACT

Prin cererea înregistrată sub Nr. 2965 din 9 Noemvrie 1944, numita Anica Fenyvesi născ. Macovicuic din Sibiu, a introdus acțiune de divorț împotriva soțului său Iosit Fenyvesi, cu domiciliul necunoscut, pentru motive determinate de lege.

Din căsătorie a rezultat fetița Ana-Maria, de un an.

Soții nu posedă nici un fel de avere. Termen de judecată este fixat pe ziua de 22 Ianuarie 1945.

Se publică aceasta conf. art. 285 cod. civil.

Grefier, Ioan Tănăsescu

Prima așezare rom. teatrală la Sibiu

(Urmare din pag. 1-a)

slujbă religioasă, în prezența unui numeros public.

Felul cum publicul românesc din Sibiu a înțeles să răspundă cu prezența sa la solemnitatea inaugurală, este o dovadă în plus pentru râvnă lui de a-și avea un teatru permanent și mai ales este o dovadă de frățietate sinceră, față de frații noștri moldoveni, cari și în aceste ceasuri de bejenie își iau încă răgazul unei munci închinată înălțării neamului prin valorile sale artistice.

„Astra” dorește, ca popasul Teatrului ieșean în această cetate culturală a Transilvaniei să poată aduce bune servicii cauzei care ne leagă deopotrivă atât pe moldoveni cât și pe transilvăneni: *unirea n cuget și n simțiri!*“

URMĂRIND RĂZBOIUL LUMII...

Situația politică și militară a săptămânii

Pe frontul Ungar

După cele mai proaspete comunicate de războiu, date de marele Stat Major român și de Biroul de informații sovietic, pe câmpul de luptă din Ungaria, se continuă cu ofensiva împotriva armatelor germano-maghiare. În ziua de 9 Ianuarie, s'a făcut o pătrundere mai serioasă în centrul Budapestei, ocupându-se parcul orășenesc uzina de electricitate și rafinările de petrol.

Pe de altă parte, se fac sforțări pentru strângerea cercului din toate părțile, în jurul Budapestei.

În ultimele zile de bălăie, nemții au pierdut mai multe tancuri și avioane și s'au făcut numeroși prizonieri.

Pe frontul din Apus

Din comunicatele înaltului comandament aliat se desprinde, că pe frontul din Apus, nemții se retrag în fața ofensivei deslănțuită de armatele anglo-americeane. Pe acest front, armata germană de sub comanda mareșalului Runstedt se află într-o situație dintre cele mai îngrozitoare, ea fiind încolțită din mai multe părți.

Războiul aerian

Puternice forțe de aviație aliate cu baze de plecare în Mediterana, au atăcat, în ultimele zile, mai multe localități din Austria, cu scopul de a ușura înaintarea armatelor româno-sovietice. Alte formațiuni de avioane au atacat în mod serios marile centre industriale și fabrici de armament în Germania.

In Pacific

Se anunță că la începutul acestei săptămâni puternice forțe ale armatei americane au reușit să debarce pe cea mai mare insulă din Arhipelagul Filipinelor. Scopul acestor debarcări, este pus în legătură cu sforțările pe cari America le face de a corstrânge Japonia să capituleze.

Cât a costat războiul

După o socoteală ce s'a încheiat de către guvernul Statelor Unite, până acum războiul a costat pe aliați peste 500 miliarde de dolari, iar pe nemți peste 130 miliarde.

Câte lucruri bune și folositoare omeneirii nu s'ar fi putut dura cu aceste sume, într'adevăr fabuloase?...

Intâlnirea Roosevelt-Churchil-Stalin

O telegramă din Washington anunță în cursul zilei de Miercuri 10 Ianuarie a. c., că data întâlnirii între șefii marilor state aliate s'a fixat după 20 Ianuarie a. c., dată la care d. Roosevelt va avea să-și rostescă mesajul său la deschiderea celei de a patra sesiuni parlamentare, pe care o prezidează în calitate de președinte al Statelor Unite, reales pentru a patra oră.

În ceea ce privește locul întâlnirii se crede a fi cât mai apropiat de Rusia Sovietică, dat fiind că Mareșalul Stalin este reținut cât mai aproape de capitală, pentru a conduce operațiile militare.

Se anunță, depe acum, a fi o conferință dintre cele mai încărcate, dată fiind numeroasele probleme ce se află spre deslegare în ordinea de zi.

Când va lua sfârșit măcelul dintre popoare?

Președintele Roosevelt și-a ținut prima cuvântare în parlamentul american, după re alegerea lui în fruntea Statelor Unite. În vorbirea sa a arătat, că noul an de războiu în care s'a intrat, va cere încă multe jertfe și dela soldatul și dela cetățeanul american, așa că vor trebui sporite toate mijloacele de producție de războiu. Idealul american, a spus d. Roosevelt, nu se mărginește însă la câștigarea războiului și distrugerea puterii militare germane și japoneze, ci și la

asigurarea păcii și a libertății pentru toate popoarele lumii.

Președintele a arătat, că în anul trecut anglo-americanii au săvârșit cea mai mare și mai grea expediție militară, debarcând peste Canalul Mânecii în Franța. La asigurarea biruinții finale contribuie și comandamentul unic anglo-american pentru armatele ce luptă acum la granița germană. Președintele n'a spus că anul 1945 va fi al păcii; s'a ferit să facă prorocii.

A patra armată...

Radio Londra a făcut zilele trecute o constatare de mare valoare pentru România. S'a recunoscut că a patra armată care luptă azi împotriva Germaniei, după mărime, e armata română. S'a spus că noi venim îndată după armatele: rusă, engleză și americană, luptând cu patrusprezece divizii. În condițiile de armistițiu ni s'au cerut cel puțin douăsprezece divizii, cari să ducă lupta alături de puterile aliate până la biruința finală. Știm că în rândurile armatelor aliate au luat parte la războiu și unități franceze, poloneze, cehoslovace, apoi armatele sârbești ale lui Tito, precum și gărzi înarmate grecești, belgiene, olandeze.

Și iată că totuși, ni se recunoaște că a patra armată, după mărime, e cea românească. Și credem că nu numai după numărul ostașilor, ci și după vrednicia luptătorilor, armata noastră este între cele dintâi.

Glorie militară am avut și am prea avut. Neamul românesc așteaptă însă să-i fie recunoscută, cu aceeași limpezime și sinceritate, și dreptatea lui pentru care luptă, și care nu e în paguba nimănui. Puterile aliate cari ne-au recunoscut odată dreptatea întregă, suntem siguri că ne-o vor recunoaște și acum. Mai mult noi nici nu cerem.